

Izglītības un zinātnes
ministrija

Aktualitātes pētniecības un inovāciju jomā

Inga Jēkabsone, *Dr. sc.admin.*

Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta
Direktora vietniece ES jautājumos

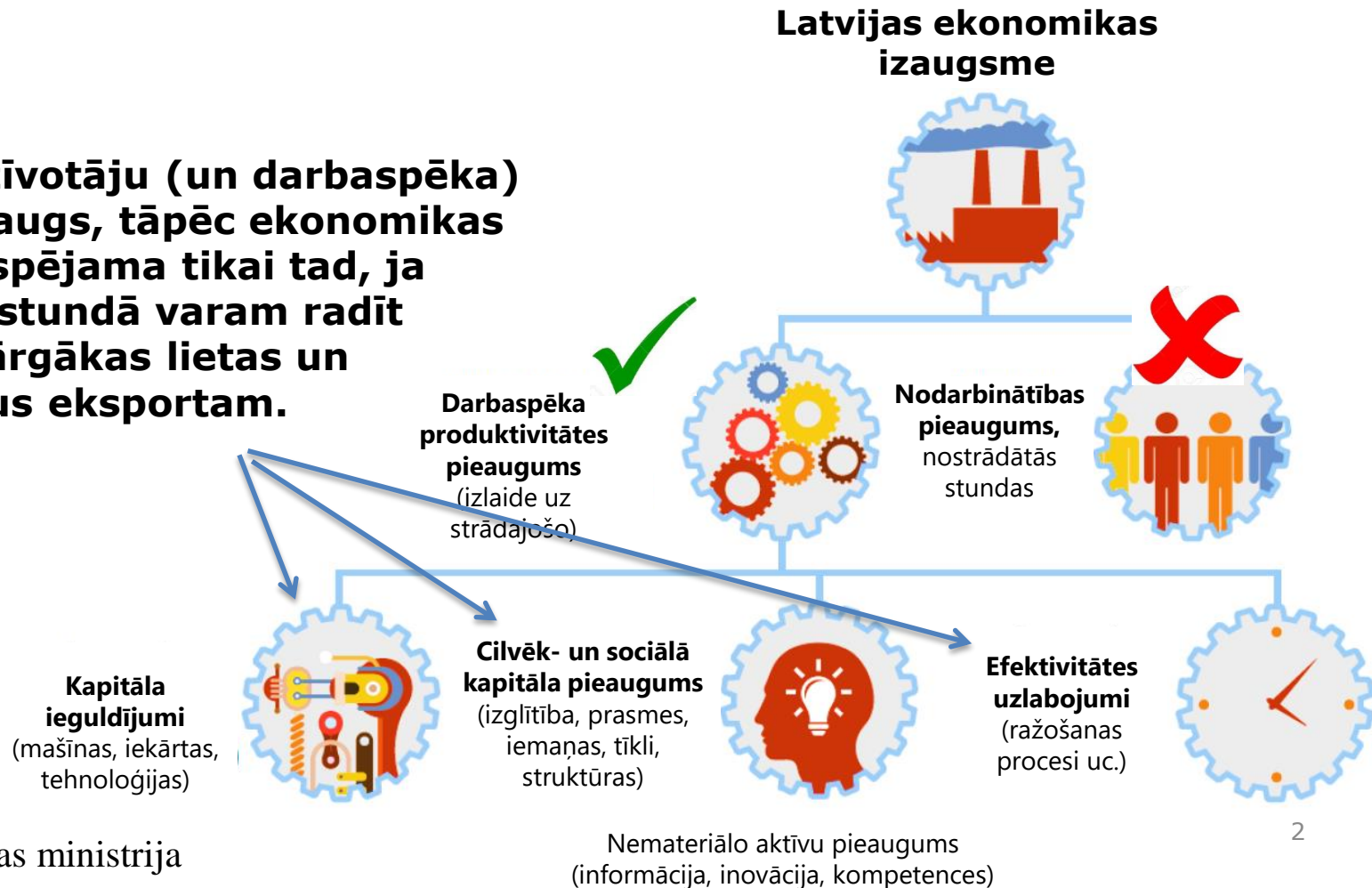
2017.gada 19.aprīlī

Izglītības un zinātnes
ministrija

Tautsaimniecības izaugsmes iespējas

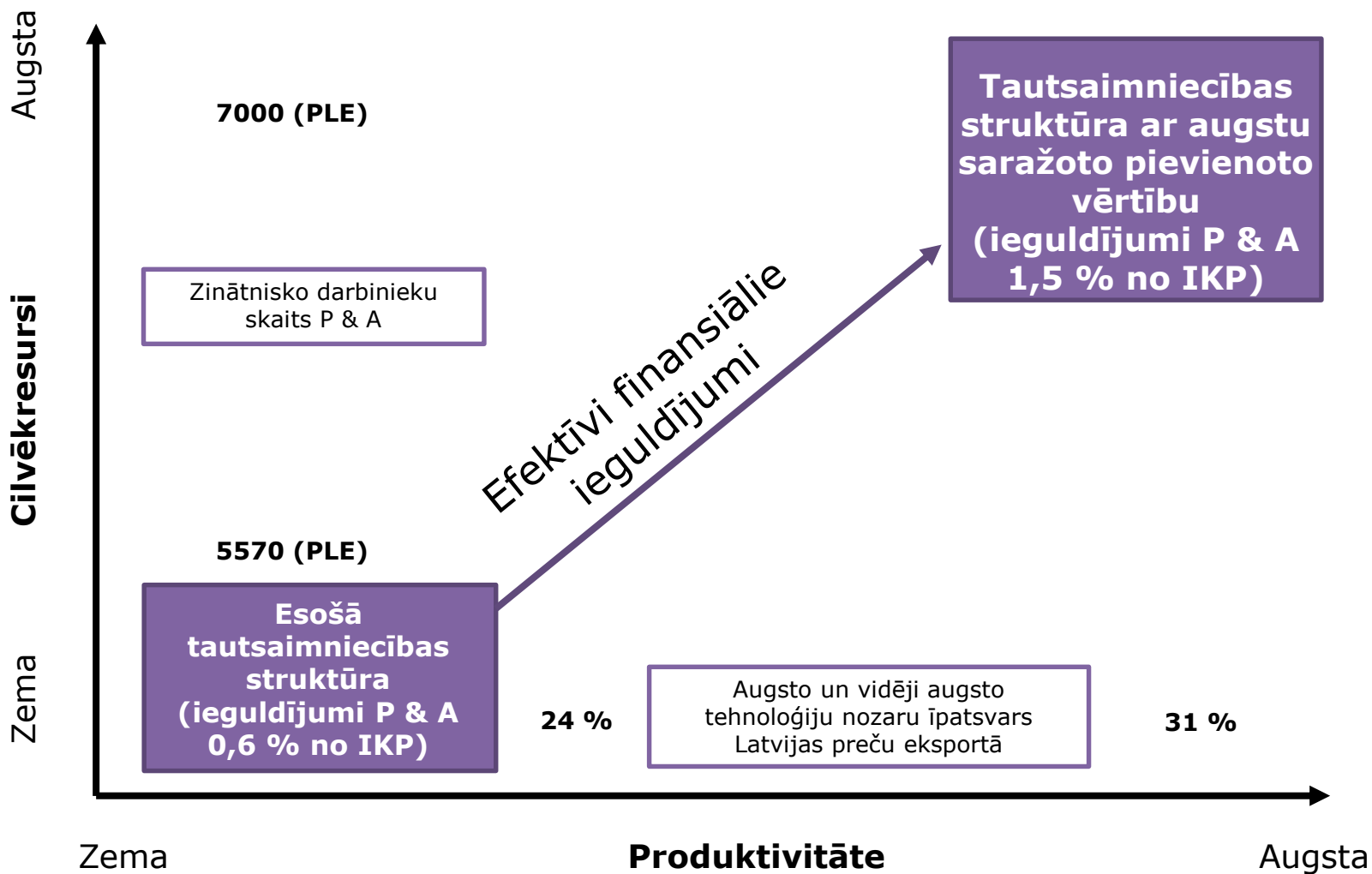
Latvijas iedzīvotāju (un darbaspēka) skaits nepieaugs, tāpēc ekonomikas izaugsme iespējama tikai tad, ja katrā darba stundā varam radīt vairāk vai dārgākas lietas un pakalpojumus eksportam.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Efektīvu ieguldījumu ietekme uz tautsaimniecības izaugsmi

Izglītības un zinātnes
ministrija

Zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas politikas mērķis

**Veidot Latvijas zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju nozari
par globāli konkurētspējīgu un Latvijas tautsaimniecības
un sabiedrības attīstības vajadzības nodrošinošu nozari.**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Latvijas viedās specializācijas stratēģija

Mērķis: tautsaimniecības transformācija
augstākas pievienotās vērtības produktu radīšanai
un efektīvāka resursu izmantošana

Rādītāji

	Bāze	2017	2020
P&A ieguldījumi (% no IKP)	0,6 (2013)	1,2	1,5
Produktivitāte (EUR/nodarb.)	20 126 (2013)	24 500	29 000

Virzieni:

1. Ražošanas un eksporta struktūras maiņa tradicionālajās tautsaimniecības nozarēs
2. Izaugsme nozarēs, kurās eksistē vai ir iespējams radīt produktus un pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību
3. Nozares ar nozīmīgu horizontālo ietekmi un ieguldījumu tautsaimniecības transformācijā

Prioritātes:

1. Augstas PV produkti
2. Produktīva inovāciju sistēma
3. Energoefektivitāte
4. Moderna IKT
5. Moderna izglītība
6. Zināšanu bāze
7. Policentriskā attīstība

Specializācijas jomas:

1. Zināšanu ietilpīga bioekonomika
2. Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas
3. Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas
4. Viedā enerģētika
5. Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

Zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas politikas īstenošanas mehānismi

IZM mehānismi ZTAI politikas īstenošanai ir:

Valsts budžets

(VPP, FLPP, Tirgus orientētie pētījumi, zinātnes bāzes finansējums)

**Netiek finansēti
plānotajā apmērā**

Struktūrfondi

(Praktiskas ievirzes pētījumi, Inovācijas granti studentiem, Pēcdoktorantūras granti, P&A infrastruktūras attīstīšana)

**Tiek finansēti plānotajā
apmērā**

Īstenotās reformas zinātnē ir izveidojušas sakārtotu sistēmu, kuras sekmīgai darbībai ir nepieciešams papildu valsts budžeta finansējums 39,4 MEUR apmērā 2018. gadā un 54,1 MEUR 2019. gadā

ERAF un valsts budžeta finansētās programmas, 2014-2020 + n3

Pasākuma nosaukums	ERAF finansējums kopā, EUR	Valsts budžeta fin., EUR	ERAF + valsts budžeta fin. kopā, EUR	Nepiec. budžeta apjoms kopā ar 3% pieņēmumu
1.1.1.1. Praktiskas ievirzes pētījumi	65 035 942	1 851 931	66 887 873	68 894 509
1.1.1.2. Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts	54 424 846	6 404 385	60 829 231	62 654 108
<i>1.1.1.3. Inovāciju granti studentiem</i>	<i>28 900 000</i>	<i>1 972 000</i>	<i>30 872 000</i>	<i>31 798 160</i>
1.1.1.4. P&A infrastruktūras attīstīšana Viedās specializācijas jomās un zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana	97 964 724	17 287 892	115 252 616	118 710 194
1.1.1.5. Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās	27 669 868	4 882 918	32 552 786	33 529 370

Izglītības un zinātnes
ministrija

Valsts budžeta finansējums zinātnei nesasniedz tautsaimniecības transformācijai nepieciešamo apjomu

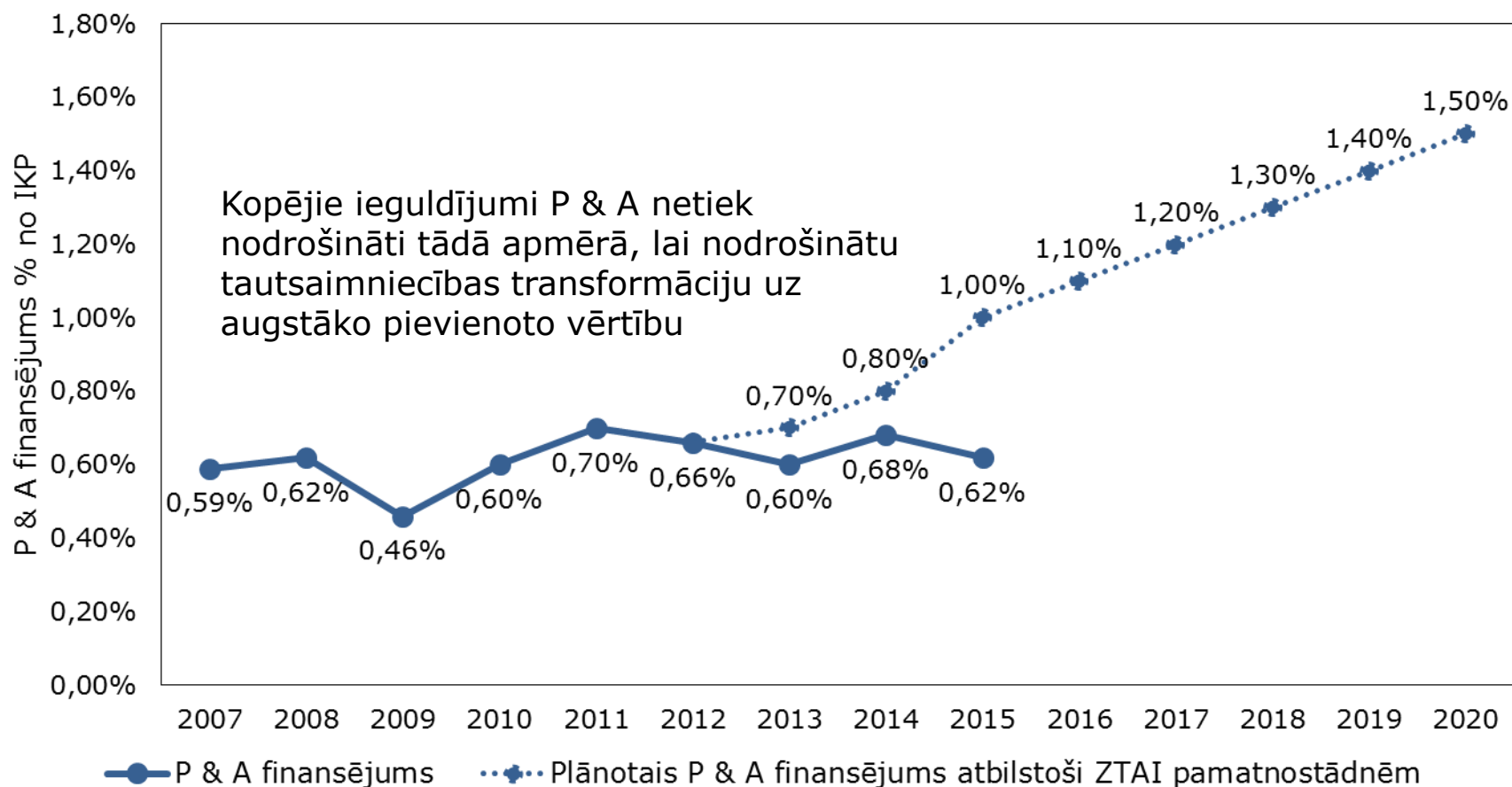

Izglītības un zinātnes
ministrija

Kopējais ZTAI pamatnostādnēs plānotais finansējums pētniecībai un attīstībai

Mērķis: Ieguldījumi P & A 1,5 % apmērā no IKP 2020.gadā

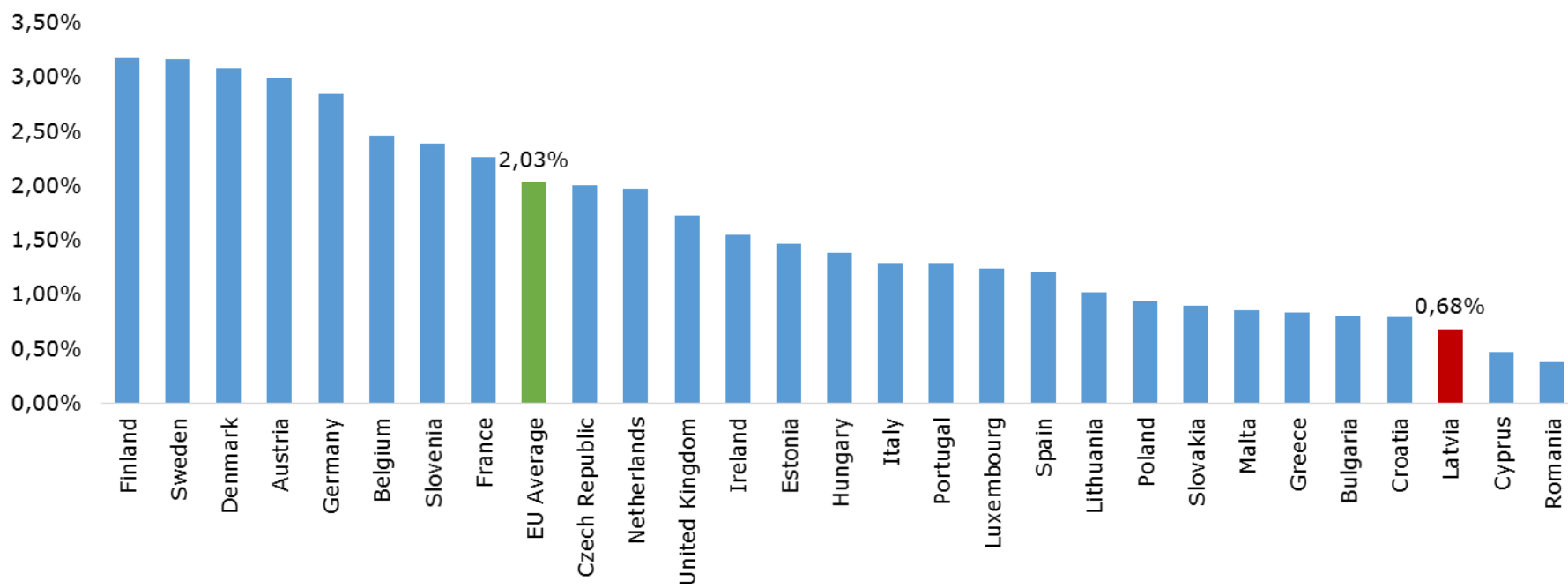

Izglītības un zinātnes
ministrija

Finansējums P&A ES

Mērķis: ieguldījumi zinātnē un pētniecībā LV 1.5% (ES mērķis- 3 %)

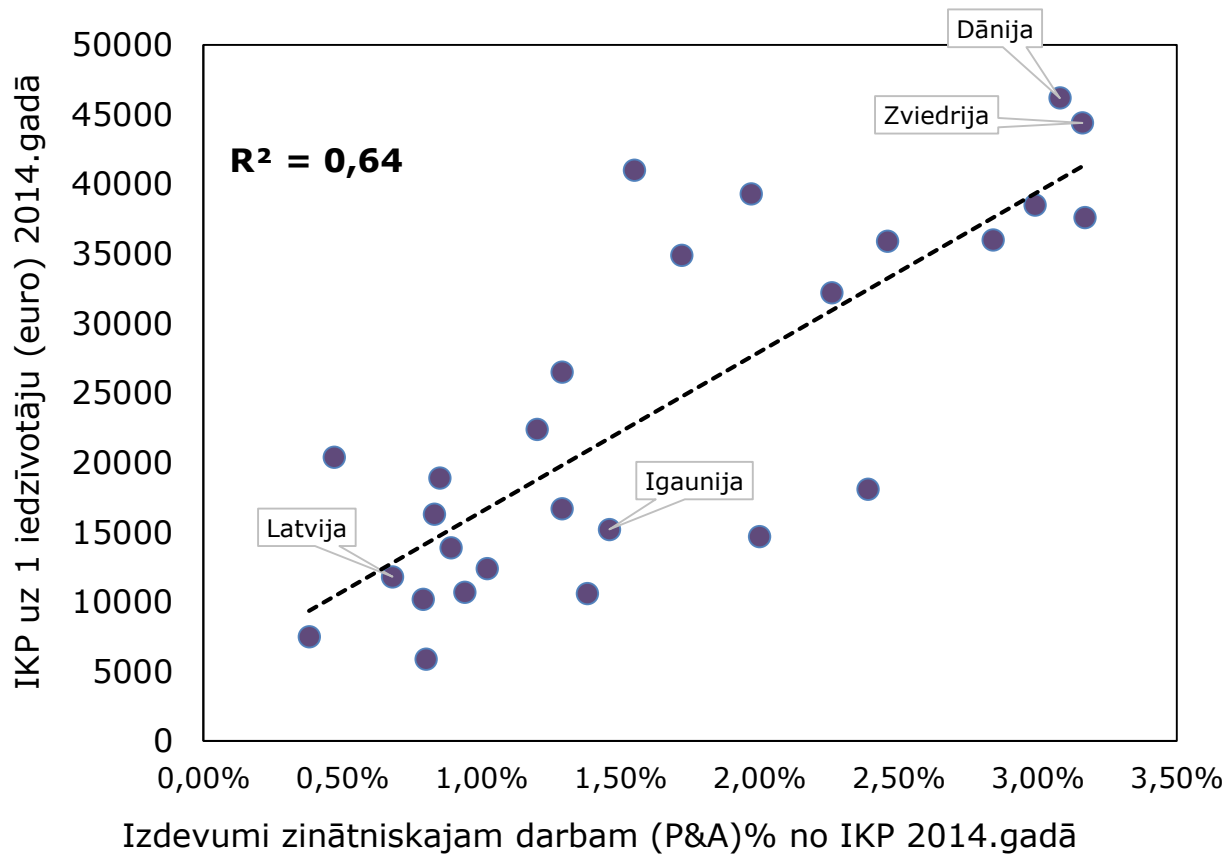
Izdevumi zinātniskajam darbam (P & A) % no IKP 2014.gadā

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pētniecības ieguldījumu ietekme uz tautsaimniecību

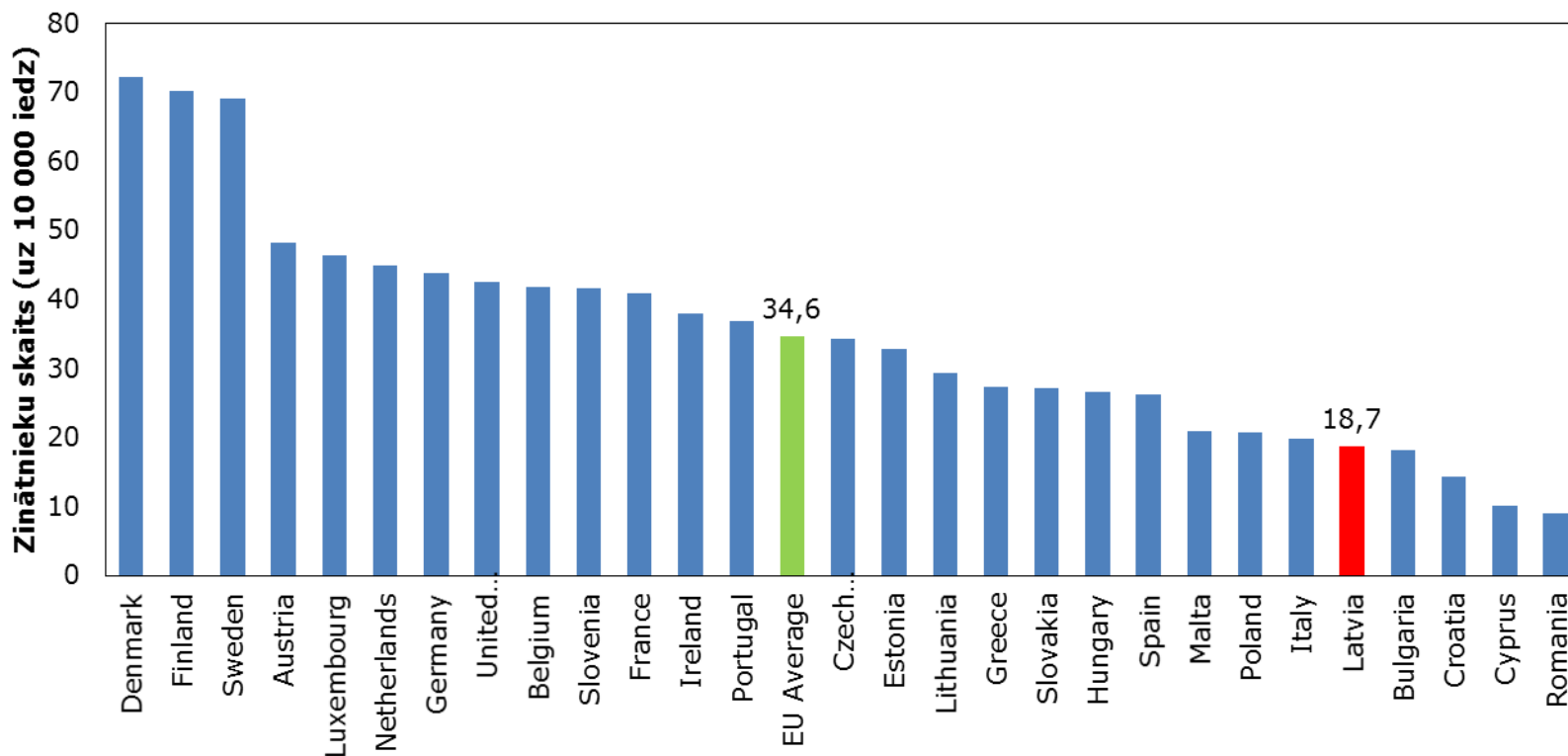

Pastāv nozīmīga korelācija starp ieguldījumiem zinātnē un IKP uz vienu iedzīvotāju.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Zinātnieku skaits (PLE izteiksmē) ES valstīs uz 10 000 iedzīvotājiem

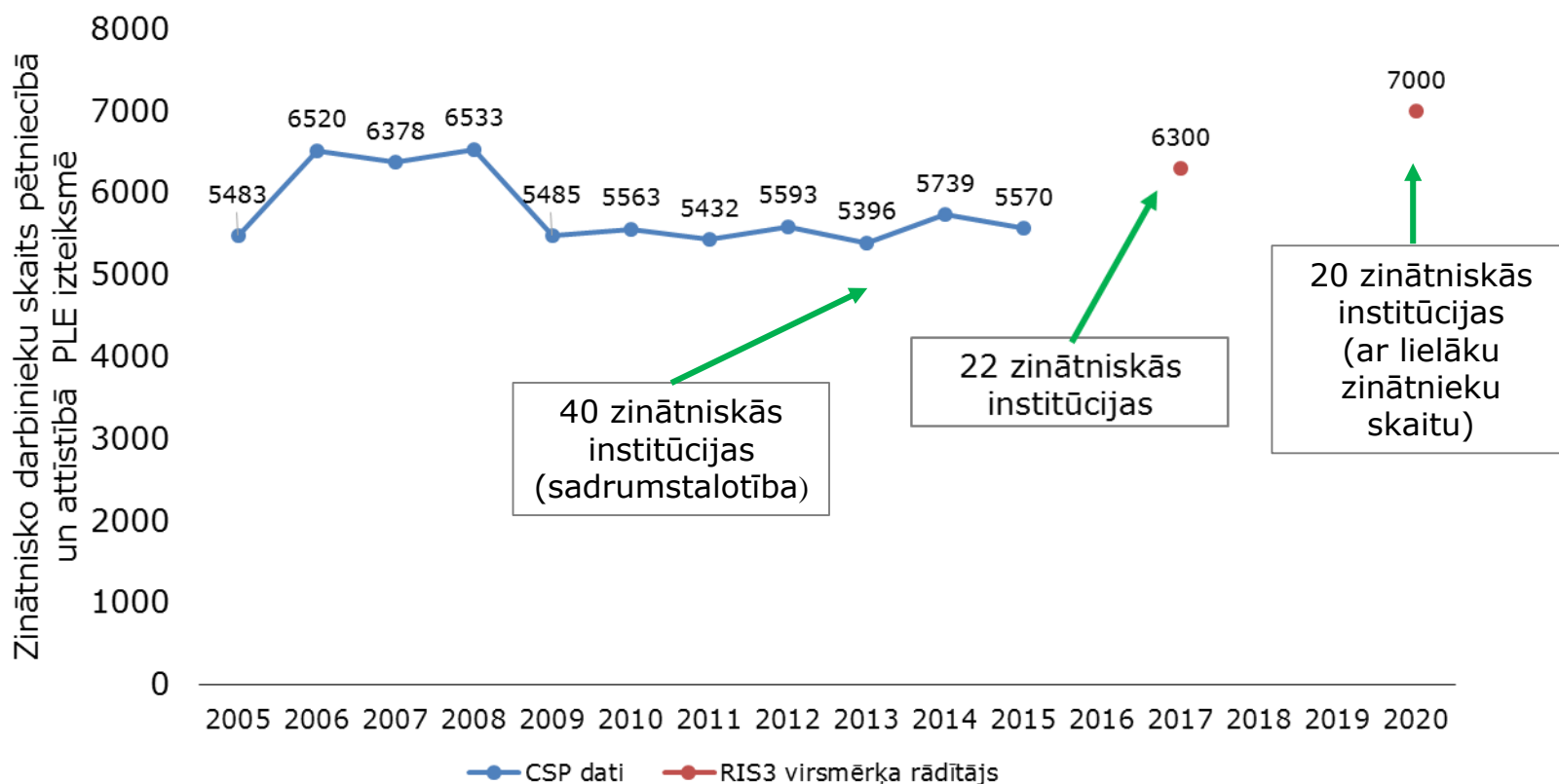
Zinātnieku skaits Latvijā ir gandrīz divreiz zemāks par ES vidējo.

2014.g. dati, PLE- pilna laika ekvivalents

Izglītības un zinātnes
ministrija

Viedās specializācijas stratēģijā paredzētais zinātnisko darbinieku skaits (PLE)

Ir veikta valsts zinātnisko institūciju - zinātnes bāzes finansējuma saņēmēju - konsolidācija no 40 uz 22 lielākās, konkurētspējīgākās vienībās

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZM prioritātes 2017.gadā

Zinātne - ZI konkurētspēja, resursu konsolidācija un atbilstība tautsaimniecības vajadzībām

(1) Normatīvā regulējuma pilnveide:

1.1) ZI apvienošanas pabeigšana: LHEI→DU; RPIVA → LU; LAAPC→ LLU

1.2) Apstiprināti prioritārie zinātnes virzieni 2018.-2021.gadam (MK Rīk.)

1.3) Izstrādāti jaunie fundamentālo un lietišķo pētījumu konkursu nosacījumi (MK not.)

(2) Citas iniciatīvas:

2.1) NZDIS un *Use Science* attīstība, t.sk. publiskojot info par ZI pakalpojumiem

2.2) Doktorantūras un promocijas sistēmas sakārtošana sadarbībā ar Pasaules Banku

2.3) Augstākās izglītības iestāžu un zinātnisko institūtu attīstības stratēģiju apstiprināšana

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZM prioritātes 2017.gadā

Zinātne - ZI konkurētspēja, resursu konsolidācija un atbilstība tautsaimniecības vajadzībām

(3) Investīciju programmas (+1):

3.1) Postdoktorantūras (1.1.1.2.) un Praktisko pētījumu (1.1.1.1.) 1.kārtas projektu uzsākšana; 2.kārtas izsludināšana

3.2) Starptautiskās sadarbības atbalsta programmas (1.1.1.5.) apstiprināšana projektu atlase

3.3) P&I infrastruktūras modernizācijas (1.1.1.4.) projektu uzsākšana, t.sk. ieguldījumus saskaņojot ar nozaru asociācijām

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību!